

רשומות

הצעות חוק

22 בינואר 1975

1164

בשבת תשל"ה

עמוד

156

חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 4), תשל"ה—1975

מבוא

חוק נכי רדיפות הנאצים, תשי"ז-1957, מזכה בתגמולים בני אדם שסבלו נזקי גוף ובריאות ואילולא הסכם השילומים בין ישראל לבין הרפובליקה הפדראלית של גרמניה משנת 1952 היו זכאים, בגלל נכותם, לתגמול, לקצבה או לפיצוי אחר מגרמניה. אלה הם מחוסרי נתינות ופליטים כמשמעותם באמנת ג'נבה מיום 28 ביולי 1951, שנהגו מאמצעי שיקום במדינה אחרת שקיבלה מגרמניה השתתפות באמצעי שיקום אלה, אף אם רכשו לאחר מכן אזרחות של מדינה אחרת. למעשה מדובר ביהודים יוצאי מזרח אירופה שהיו למחוסרי נתינות עקב הגירתם, עלו לישראל וזכו בה לסיוע בקליטתם מטעם המדינה.

בתוך מחוסרי הנתינות שנהגו מאמצעי שיקום כאמור יש הזכאים – על פי דיני הפיצויים בגרמניה – לפיצויים מגרמניה בשל נכותם, והם כל המשתייכים ל"חוג השפה והתרבות הגרמנית". מאלה לא נשללה הזכות לפיצויים בגרמניה מחמת האמור בהסכם השילומים עם ישראל, אף על פי שהיו מחוסרי נתינות כאמור.

לגבי מספר רב של תובעים מסוג זה לא ניתן לברר בוודאות אם הם משתייכים לחוג השפה והתרבות הגרמנית ואם יצליחו להוכיח טענה זו לפני הרשויות שבגרמניה. לכן שולמו בישראל לנכים אלה תגמולים על תנאי, שאם תאושר תביעתם לפיצויים בגרמניה, יחדלו להיות זכאים לתגמולים ויהיו הייכים להחזיר את התגמולים ששולמו להם.

בשנת תשכ"ט תוקן החוק ובוטל הכלל שאין לקבל תגמולים הן לפי החוק הישראלי והן לפי דיני הפיצויים האישיים בגרמניה. נקבע שהקצבה המתקבלת מגרמניה תנוכה מהתגמול המשתלם לפי החוק הישראלי, ואילו מי שקיבל מענק בגרמניה, יהא אמנם חייב להחזיר את התגמולים שקיבל מאוצר המדינה, אך לא יותר מ-75% מאותו מענק. לפי תיקון זה משנת תשכ"ט, "מענק" הוא "כל תשלום חד-פעמי, למעט תשלום לסילוק קצבאות שנצטברו בעבר, ובניכוי סכום ההוצאות שהוציא הנכה כדין להשגת המענק".

בשנת תשל"ג תוקן החוק פעם נוספת, ונקבע בו שמענק יהיה כל תשלום חד-פעמי, לרבות תשלום לסילוק קצבאות שנצטברו. עם זאת נקבעה הוראת מעבר, ולפיה הטבות שנכה היה זכאי להן ערב תחילתו של התיקון, והן עולות על אלה שהוא זכאי להן מכוח התיקון, לא יופחתו ולא יופסקו מחמת האמור בחוק התיקון בלבד.

אחרי תחילתו של החוק המתקן משנת תשל"ג, פסק בית המשפט העליון בע"א 101/73, אסתר כהן נגד מדינת ישראל (פד"י כ"ח, חלק ראשון, עמ' 67), כי לפני תחילתו של החוק משנת תשל"ג היה סכום החד-פעמי ששולם לסילוק קצבאות בעד העבר לא בבחינת קצבה ולא בבחינת מענק, ומכיון שהחוק משנת תשל"ג לא בא לגרוע מהטבות שהנכה היה זכאי להן ערב תחילתו, אין מקום להתחשבנות בין אוצר המדינה לבין הנכה. משמעות הדבר היא, כי נכה שקיבל פדיון קצבאותיו לפי דיני גרמניה וגם תגמולים מאוצר המדינה, רשאי להחזיק בשניהם יחד במלואם; נשמרו בידו לא 25% מהפיצויים שקיבל מגרמניה כפי שרצה המחוקק משנת תשכ"ט, אלא מלוא הפיצויים, בנוסף לתגמולים מאוצר המדינה.

ההלכה שנפסקה גרמה להפליה בין מקבלי הפיצויים: סוג של נכים הנמנים עם חוג השפה והתרבות הגרמנית וקיבלו את הפיצוי בצורה מסויימת ובמועד מסוים – והם חלק ניכר של קבוצת נכים אלה – יהיה זכאי למלוא ההטבות הן מגרמניה והן מ ישראל, ואילו אחרים שקיבלו את הפיצוי שלא בצורה זו או במועד אחר – רשאים להתזקק בידיהם 25% בלבד מהפיצויים שקיבלו מגרמניה. אין הצדקה עניינית להפליה זו, ואין הצדקה לתשלום מלוא ההטבות הן מגרמניה והן מ ישראל. מוצע איפוא כי בידי הנכה יישמרו רק 25% מהפיצויים מגרמניה, תהא צורתם אשר תהא.

סוגיה שניה שהחוק המוצע דן בה היא שיעור התגמול החדשי. מוצע להנהיג את שיטת החישוב הנהוגה בחוק נכי המלחמה בנאצים גם לענין שיעור התגמול המשתלם לפי חוק נכי הרדיפות. פירושו של הדבר: השוואת התגמול לשיעור המשתלם לפי חוק נכי המלחמה והעלאה ניכרת של התגמול.

חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 4), תשל"ה-1975

תיקון סעיף 1 (א) האמור בסעיף 1 לחוק נכי רדיפות הנאצים, תשי"ז-1957 (להלן - החוק העיקרי), יסומן "(א)", ובו -

(1) הגדרות "קצבה" ו"מענק" - בטלות;

(2) בסופו יבוא:

"השכר הקובע" - 78% מסך כל המשכורת המשלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא "י" של הדירוג האחיד."

(ב) אחרי סעיף קטן (א) האמור יבוא:

"(ב) כל מקום בחוק זה שמדובר בו ברפובליקה הפדראלית של גרמניה - אף מוסד ממוסדותיה במשמע."

2. במקום סעיפים 3א עד 3ב לחוק העיקרי יבוא:

3א. מי שהגיש לרפובליקה הפדראלית של גרמניה תביעה לתגמול לקצבה או לפיצוי אחר בגלל נכותו משום שכומן מן הזמנים היה משתייך לחוג השפה והתרבות הגרמנית, לא יחדל, מטעם זה בלבד, להיות נכה לפי חוק זה; לתגמול, קצבה או פיצוי אחר שנתבעו כאמור ייקרא להלן "פיצוי".

החלפת סעיפים

"תביעה לפיצוי ממקור אחר"

דברי הסבר

סעיף 2 בסעיפים 3א עד 3ב לחוק העיקרי נאמר:

"תשלום קצבה ממקור אחר

3א. נכה הזכאי לגבי חודש פלוני לתגמולים לפי חוק זה ולקצבת נכות מכל מקור אחר, יחולו עליו לגבי אותו חודש הוראות אלה:

(1) עלה הסכום השווה לקצבה המשלמת מן המקור האחר על התגמול, לא ישולם כל תגמול;

(2) לא עלה הסכום האמור על התגמול, ינוכה הסכום מהתגמול;

(3) לא השתלמה הקצבה על בסיס של חודש, יבוא במקומה לענין סעיף קטן זה חלק יחסי שלה לפי שיעורי הזמן.

(ב) הניכויים כאמור לא יתחילו אלא לאחר שסך כל הקצבאות שהנכה נעשה זכאי להן הועדו לכיסוי ההוצאות שהוציא כדין להשגת הקצבה.

(ג) הישוב התגמולים לפי סעיף קטן (א) ייעשה לגבי התקופה מהיום שבו היה הנכה זכאי לראשונה לתגמולים לפי חוק זה, והנכה חייב להחזיר לאוצר המדינה כל סכום תגמולים ששולם לו מעל המגיע לו לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב).

(ד) חובות הנכה לפי סעיף זה ניתנים לקיוון עם תגמולים שאוצר המדינה חייב לנכה.

סעיף 1 לחוק העיקרי מגדיר "קצבה" ו"מענק" כך:

"קצבה" - כל תשלום תקופתי;

"מענק" - כל תשלום חד-פעמי, לרבות תשלום לסילוק קצבאות שנוצטברו בעבר."

להגדרות אלה היתה הצדקה בחוק הקיים, כי שיטת ההתחשבות בין הנכה לבין אוצר המדינה בגלל קבלת פיצויים מגרמניה היתה שונה בקצבה לעומת מענק. בסעיף 2 מוצע לבטל שוני זה ולהנהיג שיטה אחידה של התחשבות לגבי העבר. לכן ניתן לבטל את שתי ההגדרות הללו.

שיעור התגמולים בנוי היום על תגמול יסוד ועל תוספת יוקר. כאמור - מוצע להשוות את שיטת החישוב של התגמול לנהוג בחוק נכי המלחמה בנאצים, שבו יסוד של התגמול הוא "השכר הקובע", ומוצע, איפוא, להוסיף את ההגדרה של השכר הקובע גם בחוק נכי הרדיפות.

החייבים בתשלום פיצויים אישיים בגרמניה הם לאו דווקא הרפובליקה הפדראלית אלא המדינות השונות שמהן היא מורכבת. בחוק העיקרי מדובר במקומות שונים כתביעות נגד הרפובליקה הפדראלית או בקבלת פיצוי ממנה. כדי למנוע טענות סרק העלולות להתעורר עקב המבנה הפדרטיבי של גרמניה כאמור, מוצע סעיף קטן (ב).

1' ס"ח תשי"ז, עמ' 103; תש"ך, עמ' 88; תשכ"ט, עמ' 90; תשל"ג, עמ' 240.

חובת מתן הודעה 3ב. (א) מי שהגיש תביעה לפיצוי חייב להודיע על כך בכתב לרשות המוסמכת תוך שלושה חדשים מיום הגשת התביעה לרפובליקה הפדראלית של גרמניה.

(ב) מי שאושרה תביעתו לפיצוי חייב להודיע על כך לרשות המוסמכת בכתב תוך שלושה חדשים מיום שהודע לו דבר האישור.

המחאה 3ג. הרשות המוסמכת רשאית להורות, כי מי שהגיש תביעה לפיצוי ימחה לה את זכויותיו לפיצוי להבטחת החזרת התגמולים והתגמול הנוסף כאמור בסעיף 3ה.

נכה שזכה לפיצוי 3ד. מי שאושר לו פיצוי (להלן – נכה שזכה לפיצוי) לא יחזיר את זכאי לתגמולים או לתגמול נוסף לפי חוק זה; אולם אם אושר לו פיצוי חד פעמי בלבד, או עד מועד פלוני בלבד, יחזיר את זכאי לתגמולים ולתגמול נוסף לפי חוק זה לגבי התקופה המתחילה עם מתן האישור או עם אותו מועד.

החזרת תגמולים 3ה. (א) נכה שזכה לפיצוי חייב להחזיר לרשות המוסמכת את כל התגמולים והתגמול הנוסף שקיבל לפי חוק זה תוך ארבעה חדשים מיום שאושר לו הפיצוי, ובלבד שתלפו חדשים מיום שהודע לו דבר האישור. (ב) הסכום שהנכה חייב להחזיר לפי סעיף זה לא יעלה על שלושה רבעים מן הפיצוי שאושר לו, בניכוי ההוצאות שהוציא בתביעת הפיצוי; בחישוב סכום הפיצוי לא יובאו במנין תשלומים תקופתיים המתייחסים לתקופה שלאחר מתן האישור.

דברי הסבר

(5) האמור בסעיף זה אינו גורע מהוראת סעיף 3א.

חישוב ההוצאות להשגת קצבה או מענק 3ג. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות את סוגי ההוצאות שרואים אותן כהוצאות בהשגת קצבה או מענק ואת שיעוריהן המקסימליים.

חישוב שער מטבע זר 3ד. לענין הסעיפים 3א ו-3ב ייעשה החישוב של סכומים במטבע זר לפי שערם במטבע ישראל במועד שסכומים אלה הועמדו בפועל לרשות הנכה, ובהוצאות – לפי השער במועד ששולמו.

חובת מתן הודעה 3ה. נכה שנפסקו לזכותו תגמולים לפי חוק זה או שהגיש בקשה עליהם והוא זכאי לקצבה או למענק בגלל נכותו מכל מקור אחר, יחולו עליו הוראות אלה:

- (1) הגיש תביעה לקצבה או למענק כאמור, חייב הוא להודיע על כך לרשות המוסמכת בכתב תוך שלושה חדשים מיום הגשת התביעה;
- (2) נפסקו קצבה או מענק כאמור לזכותו, או נקבע שיעורם בדרך הסכם, חייב הוא להודיע על כך לרשות המוסמכת בכתב תוך שלושה חדשים מהמועד שבו הודעו לו הפסק או ההסכם.

תגמול ומענק ממקור אחר 3ב. נכה הזכאי לתגמולים לפי חוק זה, ואחרי עלותו ארצה היה זכאי בגלל נכותו למענק מכל מקור אחר, יחולו עליו הוראות אלה:

(1) נכה חייב לשלם לאוצר המדינה סכום השווה ל-75% מהמענק או סכום השווה לסך כל התגמולים שהנכה זכאי להם עד היום שבו אושרה זכותו למענק (להלן – יום האישור), בין שתגמולים אלה כבר שולמו ובין שטרם שולמו (להלן – התגמולים שהצטברו) – הכל לפי הסכום הקטן יותר;

(2) עלו 75% מהמענק על התגמולים שהצטברו, חייב הנכה בתשלום כאמור בפסקה (1) ובנוסף לכך יופסק מיום האישור ואילך תשלום התגמולים לזכותו ולא יחודש אלא לאחר שסך כל התגמולים שהיו משתלמים לזכותו אלמלא הופסק התשלום, יגיע לסכום השווה להפרש בין התגמולים שהצטברו לבין 75% מהמענק;

(3) חובות הנכה לפי סעיף זה ניתנים לקיוזו עם תגמולים שאוצר המדינה חייב לגכה;

(4) נכה אינו חייב בתשלום לאוצר המדינה לפי סעיף זה כל עוד לא הועמד המענק לרשותו בפועל;

(ג) שילם הנכה לרשות המוסמכת את המגיע לה לפי סעיף זה במועד שנקבע בו, תחזיר לו הרשות המוסמכת את ההמחאה שנתן לפי סעיף 33, או תגרום לכך שהסכום ששימש להבטחת המגיע האמור יועבר לנכה.

(ד) לא שילם הנכה לרשות המוסמכת את המגיע לה לפי סעיף זה במועד שנקבע בו, תנכה הרשות המוסמכת את המגיע האמור מן הפיצוי ותגרום להחזרת ההפרש לנכה.

(ה) האריכה הרשות המוסמכת את המועד להחזרת התגמולים שחייב בה נכה שזכה לפיצוי, רשאית היא גם להסכים עמו על הסדר תשלומים בתנאים שתקבע.

13. נכה שזכה לפיצוי הכולל תשלומים תקופתיים המתייחסים לתקופה שלאחר מתן האישור, והם קטנים מסכום התגמולים והתגמול הנוסף שהיה זכאי להם לפי חוק זה לגבי אותה תקופה, יהא זכאי לקבל את ההפרש שבין התשלומים האמורים לבין התגמולים והתגמול הנוסף, והוא על אף האמור בסעיף 33.

תשלום הפרש לנכה

13. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות את סוגי ההוצאות שרואים אותן כהוצאות בתביעת פיצוי ואת שיעוריהן המקסימליים.

חישוב ההוצאות

13. לענין הפיצוי ייעשה החישוב של סכומים במטבע חוץ לפי שערים בלירות במועד שסכומים אלה הועמדו בפועל לרשות הנכה שזכה לפיצוי, ושל הוצאות תביעת הפיצוי – לפי השער במועד ששולמו.

חישוב שער מטבע חוץ

ד ב ר י ה ס ב ר

מאחר שהגמנה עם חוג השפה והתרבות הגרמנית זכאי בשל נכותו לפיצויים מגרמניה, והסייגים שבהסכם האמור בין ישראל לבין גרמניה אינם חלים עליו, לכן יש צורך בהוראה מפורשת הקובעת שגם הוא כבחינת "נכה", אם כי, כאמור להלן, חלה עליו חובת התחשבות, בגלל קבלת פיצוי מגרמניה. הוראה ברוח זו נמצאת כבר היום בסעיף 13 לחוק הקים.

סעיף 33 המוצע חוזר על ההוראות הקיימות בסעיף 33 של החוק הקיים.

סעיף 33 המוצע: הרשות המוסמכת נוהגת זה שנים להחתים את הנכים שבטיפוליה על המחאות להבטחת תשלומם של הכספים שיגיעו לה אם יאשרו לנכה פיצויים בגרמניה. המחאות אלה מופנות למשרדי הפיצויים בגרמניה. הסעיף המוצע בא לעגן את הנוהג הזה כהוראה מפורשת בחוק.

סעיף 33 המוצע קובע את הכלל שאין מקבלים בשל נכות אחת גם תגמולים לפי החוק העיקרי וגם פיצויים מגרמניה; תוך כדי כך נקבע בו אחד היוצאים מן הכלל – היינו שזכה שקיבל מגרמניה סכום חד פעמי בלבד או תשלום תקופתי עד למועד מסוים בלבד, יהא רשאי לקבל תגמולים לפי החוק העיקרי לגבי העתיד.

שמירת זכויות וחובות

13. על אף האמור בחוק זה לא תישלל זכותו של אדם לתגמולים ולטובות הנאה אחרות לפי חוק זה מטעם זה בלבד שהוא קיבל או שהיה זכאי לקבל בגלל נכותו תגמול, קצבה או פיצוי אחר מאת הרפובליקה הפדרלית של גרמניה מחמת שבזמן מן הזמנים היה משתייך לחוג השפה והתרבות הגרמנית; סעיפים 33 עד 36 ויתר הוראות חוק זה בדבר זכויותיו וחובותיו של נכה יחולו על אדם כאמור בשינויים המחוייבים לפי הענין.

בשים לב לאמור במבוא מוצע לבנות את כל מערכת הסעיפים הללו מחדש.

סעיף 33 המוצע בא לקבוע שהגמנה עם חוג השפה התרבות הגרמנית ובגלל זה זכאי לפיצויים מגרמניה בשל נכותו, לא יחדל בגלל זה בלבד להיות נכה כמשמעותו בחוק העיקרי.

בחוק העיקרי הוגדר "נכה" כך:

"נכה" – אדם שלקה בנכות מחמת מחלה, התמרת מחלה או חבלה, ואשר אילולא הנאמר בהסכם בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה הפדרלית של גרמניה מיום כ' באלול תשי"ב (10 בספטמבר 1952) ובמכתב מס' וא' שבו, היה זכאי בגלל נכותו לתגמול, קצבה או פיצוי אחר מאת הרפובליקה הפדרלית של גרמניה.

תיקון סעיף 4

3. במקום סעיף 4 (א) לחוק העיקרי יבוא:

"(א) נכה הזכאי לתגמולים ישולם לו, כל ימי חייו, מאת אוצר המדינה תגמול חדשי בשיעור של אחוז אחד משכרו הקובע לכל אחוז שבדרגת נכותו."

הוספת סעיף 21א

4. אחרי סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא:

"21א. מי שלא קיים הוראה של הרשות המוסמכת לפי סעיף 3ג, רשאית הרשות המוסמכת לעכב תשלום התגמולים והתגמול הנוסף שהוא זכאי להם לפי חוק זה."

תיקון סעיף 22

5. במקום סעיף 22 (ב) ו-(ג) לחוק העיקרי יבוא:

"(ב) מי שלא קיים את המוטל עליו בסעיף 3ב, דינו – קנס אף לירות."

ביטול

6. סעיף 9 (ב) לחוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 3), תשל"ג-1974: 2 – בטל.

דברי הסבר

- (1) 1.01 לירות לכל אחוז נכות;
- (2) הוספת יוקר המשתלמת בתקופה עליה משתלם התגמול על שכר שסכומו כסכום המש-תלם לנכה על פי פסקה (1);
- (3) כל עוד היה נשוי – 6 לירות.

סעיף 4 סעיף זה דרוש כדי לאכוף את חובת הנכה לתת לאוצר המדינה המחאה על סכומי הפיצויים העתידיים להשתלם לו ממשרדי הפיצויים בגר-מניה.

סעיף 5 בסעיף 22 (ב) ו-(ג) לחוק העיקרי נאמר: "(ב) מי שאינו מקיים את המוטל עליו בסעיף 3 (2), דינו – מאסר ששה חדשים.

(1) מי שאינו מקיים את המוטל עליו בסעיף 3 (1) דינו – קנס חמש מאות לירות."
התיקון דרוש כדי להתאים את ההוראה הקיימת למב-נה החדש של כלל הוראות ההתחשבות.

סעיף 6 בסעיף 9 (ב) לחוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 3), תשל"ג-1973, נאמר:

"(ב) הטבות שנכה היה זכאי להן, ערב תחילתו של חוק זה, לפי החוק העיקרי, והן עולות על אלה שהוא זכאי להן מכוח חוק זה, לא יופחתו או יופסקו מחמת חוק זה בלבד."

סעיף 3 המוצע קובע את הכלל של התחשבות בן הנכה לבין אוצר המדינה לכשהנכה זוכה לפיצויים מגר-מניה. נקבע ששל הנכה להחזיר את כל התגמולים שקיבל מאוצר המדינה בעבר, אך לא יותר מ-75% מסכום הפי-צויים שנפסק לזכותו בגרמניה. כאמור, הסדר זה קיים גם היום לגבי "מענקים".

סעיף 3 המוצע קובע הסדר למקרה הנדיר שבו התשלום התקופתי המתקבל מגרמניה נמוך יותר מהתג-מול המשתלם מאוצר המדינה. במקרה זה ישלם אוצר המדינה את ההפרש. בדרך זו יובטח שלנכה לא ייגרם הפסד על ידי עצם אישור התשלום בגרמניה, והוראה זו היא יוצא מן הכלל אחר לאמור שאין לקבל פיצוי על נכות אחת הן מגרמניה והן מישראל.

בסעיפים 13 ו-13א המוצעים אין שינוי מהותי לעומת האמור בסעיפים 13 ו-13 לחוק הקיים.

סעיף 3 כאמור בהסבר להגדרת המונח "השכר הקובע" יהא להבא החישוב של התגמול החדשי כחישוב התגמול לפי חוק נכי המלחמה בנאצים. בסעיף 4 (א) לחוק הקיים נאמר כך:

"(א) נכה הזכאי לתגמולים, ישולם לו, כל ימי חייו, על ידי אוצר המדינה תגמול חדשי בסכום המורכב משנים אלה:

2 ס"ח תשל"ג, עמ' 240.

7. (א) תחילתם של סעיפים 1 ו-4 לחוק זה ושל סעיפים 33 ו-34 עד 38 לחוק העיקרי כנוסחם בחוק זה – מיום תחילתו של החוק העיקרי.
(ב) תחילתו של סעיף 6 ביום ד' באב תשל"ג (2 באוגוסט 1973).
(ג) סעיף 3 יחול על התגמולים המתייחסים לתקופה המתחילה ביום כ"ח באדר ב' תשל"ג (1 באפריל 1973).

תחילה ותחילה

8. מי שזכה לפיצוי כאמור בסעיף 33 לחוק העיקרי ושילם לרשות המוסמכת לפני פרסום חוק זה ברשומות את הסכומים שהתחייב בתשלומם לרשות המוסמכת בשל הפיצוי או נתן בטוחות לתשלומם, לא תערוך הרשות המוסמכת מחמת זה בלבד את חשבונו מחדש אלא על פי בקשתו המפורשת בכתב.

עריכת חשבון מחדש

דברי הסבר

9, (ב) לחוק משנת תשל"ג יינתן תוקף מיום תחילתו – דבר הדרוש כאמור למניעת הפליה בלתי מוצדקת. עם זאת נקבע שלא יפתחו חשבונות שנסגרו אלא על פי דרישת המעוניינים. תחילתו של החישוב החדש של התגמול החדש תהא מיום 1 באפריל 1973.

עם ההסדר המוצע בדבר שמירת זכויותיהם של נכים הנמנים עם חוג השפה והתרבות הגרמנית, אין עוד מקום להוראה בדבר שמירת הזכויות שבחוק משנת תשל"ג, ומוצע לבטלה.

סעימים להסדר החדש יינתן תוקף למפרע מיום 7' 8 תחילתו של החוק העיקרי ולביטול סעיף